

TÜSİAD “Kurumlarda Girişimcilik ile Değer Yaratmak – Kurumlarda Girişimcilik Yönetimi ve Yöntemleri” Raporu Ankara Tanıtım Etkinliği

Bilge Kalpaklıoğlu Eyilik, Kurumlarda Girişimcilik Çalışma Grubu Başkanı

26 Nisan 2024 – Ankara, TÜSİAD Ankara Temsilciliği

Değerli Konuklar,

Günümüz iş dünyasının aktörleri birer birer değişirken kurallar da yeni baştan yazılıyor. Köklü kurumlar ile startuplar bir arada çalışırken, geleneksel yönetim anlayışını benimseyen yöneticilerin yerini çevik dönüşümü gerçekleştirmek isteyen yenilikçi liderler alıyor. Girişimciliği ve inovasyonu bu bakış açısıyla okumak ve kurum içinde uygulamaya koymak artan rekabet ortamında maça bir - sıfır önde başlamanın anahtarı.

Kurumların girişimciliği ve inovasyonu gündemlerine almalarını sağlamak için TÜSİAD Kurumlarda Girişimcilik Çalışma Grubu olarak Deloitte iş birliğinde “Kurumlarda Girişimcilik ile Değer Yaratmak- Kurumlarda Girişimcilik Yönetimi ve Yöntemleri” rapor çalışmamızı hazırladık. İstanbul tanıtımını mart ayında gerçekleştirdiğimiz raporumuzu Ankara ekosistemine de tanıtacak olmanın heyecanını yaşıyoruz.

Değerli Konuklar,

Ankara hem ulusal hem de uluslararası girişimcilik ekosistemi sıralamalarında¹ Türkiye’nin en gelişmiş ikinci girişimcilik ekosistemi olarak karşımıza çıkıyor. Hem yatırım bazında hem de girişim sayısı bazında kendisini gösteren bu durum kuşkusuz ki Ankara’nın gelişmiş sanayisi ve inovasyon ekosisteminin bir sonucu. Aktif öğrenci kabul eden 8 devlet, 10 vakıf üniversitesi ile Ankara hem genç yetenek hem de araştırma geliştirme bazında önemli bir potansiyele sahip. Köklü kurumların yanı sıra potansiyel insan kaynağı ve coğrafi konumu ile Ankara birçok sektörde girişimciler ve inovasyon takipçileri için önemli bir merkez olarak karşımıza çıkıyor. Bugün bu ekosistemin paydaşları olan sizlerle bir arada olmak ve kurumlarımızın girişimcilik dönüşümünü birlikte konuşmak ise eminim çalışma grubumuz için de yeni fikirlerin ve yeni iş birliklerinin yolunu açacaktır.

Değerli konuklar,

Rekabet avantajını elde etmeyi ve daha önemlisi korumayı hedeflerken acaba kaç kurum aynı zamanda değişimin öncüsü olmanın, değer yaratmanın ve sürdürülebilir gelişmenin peşine düşüyor? Neyse ki artık bu kurumların sayısı düşündüğümüzden daha fazla. Ancak bu saydıklarımı girişimcilikle gerçeğe dönüştürebileceklerinin farkında olan kurum sayısı ne yazık ki halen yeterli değil. Biz de Çalışma Grubu olarak kurumlarda girişimcilik konusunda farkındalığı artırmayı, girişimcilik kültür ve becerisini güçlendirmeyi ana hedefimiz olarak görüyor ve girişimci bireyleri cesaretlendiren girişimci kurumların sayısının artması için çalışıyoruz.

¹ Startup Genome, StartupBlink, startups.watch

Bu anlayışla, 2019 yılında kurumlarda girişimciliğin kavramsal çerçevesini somut vakalar ile anlattığımız “Kurumlarda Girişimcilik ile Değer Yaratmak – Kurumların Girişimcilik Dönüşümü Rehberi” çalışmamızı yayımlamıştık.

2019’dan bu yana üye kurumlarımızın katılımlarıyla gerçekleştirdiğimiz toplantılar, bize birçok farklı kurumun da ekosistem oyuncuları arasına katıldığını, çok daha fazla kurumun bu dönüşüme talip olduğunu gösterdi. Kurulan kurumsal girişim sermayeleri sayısının 2023 sonu itibarıyla 82’ye ulaşması, kurumsal girişim sermayeleri ve kurumların yatırımlara katılma oranının ardışık üç yılda da artış göstererek %38’e ulaşması bu durumu kanıtlar nitelikte.² Rakamlar son yıllarda kurumların, yalnızca CVC’ler, GSYF’ler ya da GSYO’lar üzerinden yatırımlarla değil yürüttükleri kurum içi girişimcilik ve hızlandırma programları aracılığıyla sundukları eğitim ve mentorluk desteğiyle de girişimcilerin yanında olduğunu gösteriyor. Türkiye’de farklı yapılarla ve desteklerle kurumsal girişimcilik alanında yakalanan bu ivmeyi takip ederek biz de çalışmalarımızı her daim güncel tutmamız gerektiğini düşündük.

Bir önceki raporumuzun devamı olarak kurguladığımız “Kurumlarda Girişimcilik ile Değer Yaratmak – Kurumlarda Girişimcilik Yönetimi ve Yöntemleri” raporumuzda “Kurumlarda girişimcilik nedir, neden önemlidir? Kurumlarda girişimcilik dönüşümü nasıl gerçekleştirilebilir?” sorularını cevapladık.

Kurumsal girişimciliği başarı ile yürüten şirketlerin sürdürülebilir kalkınma hedefleri odağında sosyal etkisi güçlü iş modelleri hayata geçirmesinin ve inovasyonda sürdürülebilirliği yakalamasının daha hızlı ve kolay olacağını vurguladık. Bu kapsamda AR-GE faaliyetlerinin ötesinde şirketlerin gerek kurum içinde girişimcilik kültürünü yaygınlaştırarak gerekse kurum dışında girişimleri destekleyip iş birlikleri kurarak yeni fırsatları keşfedebileceğini, yeni iş alanları yaratabileceğini ve kendilerini daha ileriye taşıyabileceğini göstermek istedik.

Biliyoruz ki bir anda tüm bu adımları atmak kolay değil. Bu nedenle girişimciliğin kurum içine taşınmasının kurumlar için her daim bir dönüşüm, bir yolculuk olduğunu vurguluyoruz. Kurumlarda girişimciliğin doğru anlaşılması, bu dönüşümün sadece fikirlerin oluşması ile başlayan ve ticarileşmeye giden bir süreçten ibaret olmadığının bilincine varmakla mümkün. Girişimcilik dönüşümüyle değişime kapı aralanarak kurum içi süreçlerin iyileştirilmesi, sürdürülebilir bir başarı yakalanması ya da çalışan motivasyonunun artırılması; insan kaynaklarından satın alma prosedürlerine, iş yapış şekillerinden yönetim stratejilerine, pazarlama davranışlarından kurum kültürüne kadar birçok farklı unsurun yönetimini kapsıyor.³ Bu yönetim yeteneği ise aynı bir insanın parmak izi gibi her bir kurum için çeşitlilik gösteriyor. İşte bu nedenle farklı kurum deneyimleri her zaman ufuk açıcı oluyor.

Değerli Konuklar,

² Girişimci Kurumlar Platformu. (2023). Kurumsal Girişim Sermayesi Raporu.

³ TÜSİAD. (2019). Kurumlarda Girişimcilik ile Değer Yaratmak – Kurumların Girişimcilik Dönüşümü Rehberi

Raporumuzu hazırlarken bir yandan da öne çıkan kurumlara bir vaka çalışması yürütülmesinin her bir girişimcilik uygulamasının anlaşılır kılınması ve örnek olması için tamamlayıcı olacağını düşündük. Raporumuzda yer alan on kurumun temsilcileriyle kapsamlı çevrim içi görüşmeler yaptık. Görüşme yapılan her bir kurumun izlediği yol, belirlenen strateji ve hedefler özelinde farklılık gösteriyor. Dolayısıyla bu yolda zaman zaman karşılaşılan zorluklar da... Ancak birçok kurumun da vurguladığı üzere gördük ki girişimciliğin hissedar/yönetim seviyesinde ve orta kademe yöneticilerce sahiplenilmesi süreç için bir kaldıraç etkisi yaratıyor.

Rapor tanıtımımız ile birlikte girişimciliğin hissedar/yönetim seviyesinde sahiplenilmesi için farkındalık çalışmaları yürütecek, köklü şirketlerimizin girişimci kurumlar haline gelmesi için atılacak ortak adımları gündemimize alacağız. Ortak adımlar diyorum çünkü kurumlarımızın girişimcilik dönüşümünü gerçekleştirmesinin yalnızca kurum içinde yürütülebilecek bir çabayla olmayacağını farkındayız. Kurumlarımızı geleceğe taşımak için;

- kurum-girişim iş birliklerinden hissedar seviyesinde farkındalığın artırılmasına,
- kurum içi girişimciler için kurgulanacak süreçlerden kurum kültürüne,
- girişimler ile ortak ürün geliştirmeden ortak inovasyon geliştirme sürecine

uzanan farklı yoğunlukta konuyu birlikte değerlendirmeye ve deneyim paylaşmaya devam edeceğiz.

Değerli Konuklar,

Sözlerime son verirken;

- kurumlarda girişimcilik odağındaki çalışmalarımızı destekleyen TÜSİAD Yönetim Kurulumuza, özellikle başkanımız Orhan Turan ve Girişimcilik ve Gençlik Yuvarlak Masa Başkanı İzel Levi Coşkun'a,
- çalışma planımızı oluşturmak ve geliştirmek için görüşlerini paylaşan değerli üyelerimize,
- kendi vakalarını paylaşarak çalışmaya destek olan kıymetli tüm kurumlara,
- raporun hazırlanma sürecinde değerli katkılarıyla her daim yanımızda olan çalışma grubu üyelerimiz sevgili Metin Salt ve sevgili Alp Eren Göktürk'e,
- bu çalışmaya başladığımız ilk günden beri vizyonumuzu paylaşan sevgili Hakan Göl'e, her aşamada titizlikle emek veren Deloitte ekibinden Yakup Peker'e ve Aslı Umay Yardımcı'ya

teşekkürlerimi sunarım.

Beni dinlediğiniz için teşekkür ediyor, raporumuzun girişimcilik dönüşümünü gerçekleştirecek kurumlara yol gösterici olmasını temenni ediyorum.